

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **V. P.**, zastoupeného JUDr. Radanou Pekárkovou, advokátkou se sídlem Brno, Hlinky 142a, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2004, č. j. OAM-804/LE-PA01-PA01-2004, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 3. 2005, č. j. 56 Az 145/2004-24,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 3. 2005, č. j. 56 Az 145/2004-24, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 20. 12. 2004, č. j. OAM-804/LE-PA01-PA01-2004, žalovaný zamítl žalobcovu žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobce citoval řadu ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, účinného do 31. 12. 2005 (dále jen správní řád), která správní orgán v řízení porušil a trval na tom, že aplikací § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu došlo k nesprávné právní kvalifikaci; splnil totiž zákonné podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, resp. minimálně pro vztažení překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Žalovaný nedostatečně zjišťoval možnou aplikaci principu *non-refoulement*, zakotveného v několika mezinárodních úmluvách, jichž je Česká republika smluvní stranou, z něhož vyplývá závazek České republiky nenavrátil cizince na hranice státu, kde by mu hrozilo mučení nebo nelidské zacházení. Dostal se tak do rozporu s Úmluvou o právním postavení uprchlíků (č. 208/1993 Sb.), Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.), Úmluvou proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (č. 143/1988 Sb.), Listinou základních práv a svobod a čl. 1 odst. 2 a čl. 10 Ústavy České republiky. Dodal, že na základě těchto mezinárodněprávních instrumentů a čl. 10 Ústavy České republiky, který stanoví jejich aplikační přednost před vnitrostátními právními předpisy (zde § 28 zákona o azylu), je žalovaný vždy povinen

rozhodnout o vztažení se překážky vycestování, což však vůči němu neučinil. Ke skutkovým důvodům odkázal na žádost o udělení azylu, protokol o pohovoru a další spisový materiál. Navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 31. 3. 2005 žalobu zamítl. V řízení před správním orgánem neshledal krajský soud vady vytýkané žalobcem ani jiné vady, pro které by měl napadené rozhodnutí zrušit; v odůvodnění rozsudku se rovněž ztotožnil se žalovaným v tom, že žalobcova žádost o udělení azylu byla zjevně nedůvodná. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce v roce 1998 odjel ze země původu do České republiky za prací. Do října 2004 měl pracovní vízum a práci, od 20. 10. 2004 však v České republice pobýval neoprávněně. Rozhodnutím Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Brno ze dne 5. 12. 2004, č. j. SCPP-245/BR-OPK4-SV-2004, mu bylo uloženo správní vyhoštění na jeden rok. Až poté žalobce podal žádost o udělení azylu. V České republice má syna. Na území České republiky měl možnost se volně a svobodně pohybovat a vejít do kontaktu se státními orgány. V podání žádosti o udělení azylu mu nebránily žádné objektivní okolnosti, přičemž skutečnosti, které uvedl v žádosti o udělení azylu i při pohovoru, mu byly známy již dříve. Ve správním řízení tak bylo prokázáno naplnění podmínek pro aplikaci § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Za této situace pak správní orgán neměl povinnost zjišťovat a rozebírat politickou situaci a dodržování lidských práv ve státě původu žalobce.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též stěžovatel) včas kasační stížnost. Namítl, že žalovaný v jeho případě neposuzoval existenci překážek vycestování dle § 91 zákona o azylu, čímž došlo k porušení mezinárodněprávních závazků České republiky, zejména článku 33 Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků (*non-refoulement*) a článku 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Přestože žalobce na neposouzení překážek vycestování poukazyval již v žalobě, krajský soud se s tímto žalobním bodem nijak nevypořádal. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce též požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O této žádosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť rozhodl přímo ve věci samé.

Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud věc posoudil takto:

Podle § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to však neplatí mimo jiné v případě, je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

Dle setrvalé judikatury Ústavního soudu (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, Sb. n. u. US, svazek č. 3, nález č. 34, str. 257, nález Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, Sb. n. u. US, svazek č. 8, nález č. 85, str. 287, nález Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2004, sp. zn. II. ÚS 686/02, Sb. n. u. US, svazek č. 35, nález č. 155, str. 147) jedním z principů, představujícím součást práva na řádný proces, jakož i pojmu právního státu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy) a vylučujícím libovůli při rozhodování, je i povinnost soudů své rozsudky odůvodnit (ve správním soudnictví srov. § 54 odst. 2 s. ř. s.). Z odůvodnění musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry

na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces. Tyto ústavněprávní principy nalézají odraz též v judikatuře Nejvyššího správního soudu: není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (srov. č. 689/2005 Sb. NSS; dále též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52; www.nssoud.cz).

V daném případě stěžovatel v žalobě též výslovně uvedl, že v jeho případě žalovaný nezkoumal existenci překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu, čímž došlo k porušení mezinárodních závazků České republiky.

Krajský soud však tento nejobsáhlejší žalobní bod v odůvodnění rozsudku zcela pominul. Zabýval se namítanými vadami správního řízení, jakož i splněním podmínek pro aplikaci § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu (ve znění účinném do 12. 10. 2005). Jeho hodnocení, zda žalovaný řádně zkoumal, zjišťoval skutkový stav a právně posuzoval existenci skutečností pro vztazení překážky vycestování a zda o této otázce též rozhodl, resp. jeho závěr o tom, zda k takovému postupu byl žalovaný vůbec povinen, však v odůvodnění rozsudku chybí. Vzhledem k tomu, že se krajský soud ve svém rozsudku, jímž zamítl žalobu, nevypořádal se všemi žalobními námitkami, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

V dalším řízení se krajský soud vypořádá se všemi žalobními námitkami, zejména pak s namítaným pochybením žalovaného spočívajícím v neposouzení existence překážek vycestování, a to též z hlediska aplikační přednosti mezinárodních smluv zahrnutých do vymezení článku 10 Ústavy České republiky před běžnými zákony a případných dopadů této přednosti na danou věc (srov. č. 721/2005 Sb. NSS; dále též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2006, č. j. 2 Azs 75/2005-75, www.nssoud.cz).

Vzhledem k tomu, že kasační stížnost byla shledána důvodnou, Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm, vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. srpna 2006

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu